

Ting vil acceptere et Forslag af det Indhold, som her foreligger, idet jeg maa gaa ud fra, at ligesom de ærede Forslagsstillere have optaget en Ordning, som stemmer med, hvad dette Ting tidligere har vedtaget, saaledes maa Udgangspunktet for det andet Ting ogsaa være, hvad det vedtog, da det sidste Gang udtalte sine Anstuelser om denne Sag. Men naar der fremdeles i Forslagets Fremkomst kan siges at ligge det Spørgsmaal, om jeg overhovedet vil hde min Medvirksomhed til at gennemføre et Forslag, som er rettet paa at ordne Præstelønningsforhold overhovedet — og bortset fra det særlige Indhold, som gør dette Forslag uantageligt — vil jeg naturligvis ikke behvare dette Spørgsmaal saaledes benægtende, men det er ganske naturligt, at jeg maa udtale, at det er et Spørgsmaal, hvis Overvejelse og nærmere Prøvelse jeg ikke kan styde paa mig. Vel er der i den lange Arrække, i hvilken denne Sag væsentlig har hvilet, idet den i alt Fald ikke er kommen uden for dette Tings Væge — i den lange Arrække altsaa fra 1875—76 og til nu, foretaget Forandringer med Hensyn til forskellige paa Gejstlighedens Lønningsforhold influerende Omstændigheder, som gøre det mindre paa-trængende, antager jeg, for Regeringen at tage Spørgsmaalet op. Nogle af de væsentligste Ulemper i den gældende Ordning, som tidligere var Motiver og Anledninger for Regeringen til at gøre Spørgsmaalet til Genstand for Forhandling i Lovforslag, ere ikke mere saa stærkt til Stede. Det er en bekendt Sag, at den store Uensartethed i de forskellige Præstefalds Lønningsforhold delvis er afhjulpet og delvis er paa Vej til at blive afhjulpen ved den Bestemmelse, som er tagen om Indbetaling af visse over et vist Maal liggende Indtægter til Stiftsmidlerne og Anvendelsen af disse, saaledes som det ogsaa er bifaldet, i alt Fald til en vis Grænse, af Rigsdagen, til at forbedre de smaa og daarligt lønnede Kalds Indtægter med. En anden Ordning, som er truffen, har for Dje at afhjælpe nogle af de væsentligste Ulemper, som hæfte ved den nuværende Ordning af Pensjonsforholdene inden for Gejstligheden, og der er jo dog nogen Udbygning til, nogen Kimmelighed for, at denne Ordning, naar den faar Lov til at udvikle sig efterhaanden, hvad der jo langt fra er Tilfældet endnu, vil medføre taaleligere Forhold, end de vare, som gave Anledning til denne Ordning, og som vare Motiverne til, at Regeringen overhovedet tog dette Spørgsmaal op. Dette og forskellige andet gør, at der efter min Mening ikke er saa bydende en Trang for Gejstlig-

heden og Kirken til, at Staten maa søge at skaffe en anden Ordning, som det tidligere har været Tilfældet. Men jeg kan dog tænke mig og erkende, at der endnu er og sandsynligvis trods disse forskellige Bestemmelser vil vedblive at være Ulemper behæftede ved den gældende Ordning, som der kan være Opfordring til at søge afhjulpne ad Lovgivningens Vej, og at der altsaa kan være Kimmelighed for, at der kan opnaas en virkelig Reform ad denne Vej og paa dette Omraade ved paa ny at tage Sagen under Overvejelse og eventuelt fremkomme med Forslag. Men idet jeg erkender dette, maa jeg dog straks tilføje, at den Medvirksomhed, som jeg eventuelt kan hde til, at en Sag med dette Formaal føres igennem, kan ikke improviseres. For det første maatte der under den Overvejelse, som maatte gaa forud for en saadan positiv Medvirksomhed til Sagens Fremme, dog erfares en Del om, hvorledes Stillingen og Dufferne og Trangen nu var i Kirken, ikke blot i Gejstligheden, men i Menighederne, til denne Sag. Det, man under de tidligere Forhandlinger og navnlig altsaa i det Forslag, der kom frem fra Regeringen, støttede sig til, var den store Kirkekommis-sion af 1868 og dens Udtalelser, og det med Føje, naturligvis. Men der er nu, siden denne Kommission afgav sin Betænkning, forløbet 22 Aar eller mere, og det kan jo være kommen mange Forandringer i Forholdene og meget forandrede Anstuelser frem, som man har Grund til at søge Oplysning om, før man strider til at tage alvorligt fat paa Sagen. En saadan Kirkekommis-sions Erklæring kan jo ikke gennem Generationer blive et Udtryk for, hvad der fra forskellige Sider anses for at være principrigtigt, og hvortil der antages at være Trang. Der er vokset flere Generationer op. Det har f. Eks. interesseret mig at se, at af de 23—24 Medlemmer — tror jeg der var — som alle indtog en meget betydelig Plads i vor lovgivende Forsamling, i Statsstyrelse og Kirkestyrelse, er saa vidt jeg har kunnet se, endnu kun 6 i Live, og kun saa af disse deltage i det politiske Liv. Men i ethvert Tilfælde, hvordan dette er, er der ogsaa noget andet, som nødvendigvis maa overvejes, ikke alene overvejes, men som der maa gøres et meget betydeligt Forarbejde med, inden jeg kan bidrage paa en positiv Maade til denne Sags Fremme. Det er nemlig Undersøgelsen af de Forandringer i de økonomiske Forhold, som i en Arrække have fundet Sted. Det er jo ejendommeligt, at det i 1875—76 af Regeringen fremsatte Forslag, af daværende Kultusminister Fischer, var ledsaget af en Op-gørelse, af en Balance med Hensyn til de